

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. november 2021
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Christian Meyer Nielsen
Sagsnr.: 2021-0030-6816
Dok.: 2194363

Besvarelse af spørgsmål nr. 133 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 133 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. oktober 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Gustav Schaldemose

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 133 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren ændre lovforslaget inden fremsættelse eller bidrage med et ændringsforslag, der i forbindelse med anvendelse af telekommunikation ved retsmøder, indebærer:

- at anklagemyndighedens begæring skal være skriftlig og oplyse aktuelle og konkrete omstændigheder som fører til vurderingen af, at den pågældende er undvigelsestruet,
- at rettens kendelse herom skal indeholde konkret begrundelse for, at sigtede/tiltalte aktuelt er undvigelsestruet, og proportionalitetsbetragtninger ikke er til hinder for, at sigtede/tiltalte alligevel ikke er personligt til stede, og
- at vurderingen af undvigelsesrisikoen sker løbende, jf. den rets- og kriminalpolitiske tænketank Forsetes hørings svar (REU alm. del – bilag 36)?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for udtalelsen via de regionale statsadvokater indhentet bidrag fra anklagemyndigheden i Midt- og Vestjyllands Politi, Østjyllands Politi, Sydsjællands- og Lolland Falsters Politi og Københavns Politi.

Det fremgår af hørings svarene fra politikredsene, at anmodninger om fristforlængelse i dag sker såvel mundtligt som skriftligt. Det bemærkes, at hørings svarene udelukkende ses at vedrøre praksis vedrørende fristforlængelser, jf. retsplejelovens § 748 b.

Politikredsene har oplyst, at den indledende begæring om, at en arrestant fremstilles på video, som oftest fremsættes mundtligt i forbindelse med et grundlovsforhør. Anmodninger om fristforlængelse efter grundlovsforhøret fremsættes derimod altid skriftligt, jf. retsplejelovens § 764, stk. 1. Den skriftlige anmodning vil i den forbindelse tillige indeholde en eventuel anmodning om, at fremstilling sker via video. Anmodningen om, at næste fremstilling sker via video, vil desuden blive gentaget mundtligt ved fremstillingen.

Det fremgår endvidere generelt af hørings svarene, at der som udgangspunkt ikke gives en begrundelse for en anmodning om fremstilling på video. I tilfælde af protest fra arrestanten og/eller dennes forsvarer kan anklagemyndigheden fremkomme med bemærkninger til spørgsmålet om videofremstilling, herunder

om det efter anklagemyndighedens opfattelse vil være ubetænkeligt at gennemføre retsmødet ved anvendelse af video. Disse bemærkninger fremsættes som udgangspunkt mundtligt i forbindelse med fristforlængelsen.

Rigsadvokaten har desuden bedt politikredsene om en vurdering af, hvorvidt der er hensyn, der taler imod, at der fremlægges oplysninger om de konkrete og aktuelle omstændigheder, der ligger til grund for en anmodning om at sigtede/tiltalte skal møde via video.

Flere kredse henviser i den forbindelse til, at offentliggørelse af oplysninger, som ligger til grund for en vurdering af, om der er en sikkerhedsrisiko forbundet med fremstilling af en arrestant i retten, i nogle tilfælde vil kunne kompromittere efterforskningen af den konkrete sag eller af andre sager og kunne udgøre en risiko for vidners eller andres sikkerhed, f.eks. hvis oplysningerne stammer fra en fortrolig kilde.”

2. Det bemærkes, at regeringen den 10. november 2021 fremsatte lovforslag nr. L 77 om ændring af retsplejeloven, straffuldbyrdelsesloven og straffeloven (Opfølgning på initiativer i handlingsplanen til imødegåelse af udfordringerne med fangeflugter og delegation af afgørelseskompetence i sager om udgang for personer anbragt i hospital eller institution ved dom), jf. Folketingstidende 2021-22, A, L 77, som fremsat.

3. Det følger af den foreslåede § 748 a, stk. 2, at retten kan bestemme, at sigtede deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis sigtedes forhold gør det nødvendigt for at forebygge undvigelse, og når retten finder det ubetænkeligt henset til formålet med det pågældende retsmøde og sagens øvrige omstændigheder.

Efter retsplejelovens § 748 b, stk. 1, 1. pkt., kan retten bestemme, at en sigtet, der er undergivet varetægtsfængsling eller anden frihedsberøvende foranstaltning efter kapitel 70, deltager i et retsmøde om forlængelse af fristen for varetægtsfængslingen eller foranstaltningen ved anvendelse af telekommunikation med billede, når retten finder det ubetænkeligt henset til formålet med retsmødet og sagens øvrige omstændigheder.

Det følger af den foreslåede § 748 b, stk. 1, 2. pkt., at retten tilsvarende kan træffe sådan bestemmelse, hvis sigtedes forhold gør det nødvendigt for at forebygge undvigelse.

Endelig følger det af den foreslåede § 854, stk. 2, at retten kan bestemme, at tiltalte deltager i retsmøder under hovedforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis sigtedes forhold gør det nødvendigt for at forebygge undvigelse, og når retten finder det ubetænkeligt henset til formålet med de pågældende retsmøder og sagens øvrige omstændigheder.

Det fremgår af bemærkningerne til de foreslåede bestemmelser, at der ved vurderingen af sigtedes undvigningsrisiko bl.a. kan lægges vægt på kriminalitetens art, forventet domslængde, spørgsmål om udvisning, sigtedes tilknytning til Danmark, sigtedes tilhørsforhold til bander, sigtedes netværk, samt den sigtedes evne og vilje til at undvige.

I forhold til den konkrete vurdering af risiko for undvigelse i forbindelse med afholdelse af et retsmøde vil der efter omstændighederne bl.a. også kunne lægges vægt på oplysninger om aktuel adfærd, eventuelle konfliktudmeldinger i bandemiljøet, mulighed for tilhørere, samt risiko for befrielse.

Det følger videre af bemærkningerne, at det vil bero på en konkret helhedsvurdering, om det vil være ubetænkeligt, at sigtede deltager i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation med billede. Ved vurderingen kan bl.a. indgå sigtedes og forsvarerens begrundelse for et ønske om sigtedes personlige deltagelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 2 og 6, samt bemærkningerne hertil.

4. Det følger i øvrigt af retsplejelovens § 218, stk. 1, 1. pkt., at domme og kendelser ledsages af grunde. Andre beslutninger af retten eller rettens formand behøver ikke at blive begrundet, medmindre sådant er særligt foreskrevet.

5. Regeringen kan på baggrund af ovenstående ikke støtte de ønsker, der kommer til udtryk i spørgsmålet. Et ændringsforslag ville dog kunne formuleres som følger:

Ændringsforslag

Til

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffuldbyrdelsesloven og straffeloven

(Opfølgning på initiativer i handlingsplanen til imødegåelse af udfordringerne med fangeflugter og delegation af afgørelseskompetence i sager om udgang for personer anbragt i hospital eller institution ved dom) (L77)

Af (...), tiltrådt af: (...)

1) I den under *nr. 1* foreslåede § 748 a, *stk. 2*, indsættes efter 1. pkt. som nye punktnummer:

»Retten begrundes beslutningen. Anklagemyndighedens begæring om afgørelse efter 1. pkt. afgives skriftligt og skal oplyse aktuelle og konkrete omstændigheder, der fører til vurderingen af, at den pågældende er undvigelsestruet.«

[Begæring om anvendelse af telekommunikation med billede og retens begrundelse.]

2) *Nr. 2* affattes således:

»2. I § 748 b, *stk. 1*, indsættes efter 1. pkt. som nye punktnummer:

»Retten kan tilsvarende træffe sådan bestemmelse, hvis sigtedes forhold gør det nødvendigt for at forebygge undvigelse. Retten begrundes beslutningen. Anklagemyndighedens begæring om afgørelse efter 2. pkt. afgives skriftligt og skal oplyse aktuelle og konkrete omstændigheder, der fører til vurderingen af, at den pågældende er undvigelsestruet.««

[Begæring om anvendelse af telekommunikation med billede og retens begrundelse.]

3) I den under *nr. 6* foreslåede § 854, *stk. 2*, indsættes efter 1. pkt. som nye punktnummer:

»Retten begrundes beslutningen. Anklagemyndighedens begæring om afgørelse efter 1. pkt. afgives skriftligt og skal oplyse aktuelle og konkrete omstændigheder, der fører til vurderingen af, at den pågældende er undvigelsestruet.«

[Begæring om anvendelse af telekommunikation med billede og retens begrundelse.]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at der indsættes to nye punktnummer i den foreslåede § 748 a, *stk. 2*.

Det foreslås i 2. *pkt.*, at retten skal begrunde beslutningen. Ændringen indebærer, at rettens beslutning skal indeholde en konkret begrundelse for, at sigtede aktuelt er undvigelsestruet, og at proportionalitetsbetragtninger ikke er til hinder for, at sigtede ikke er personligt til stede.

Det foreslås i 3. *pkt.*, at anklagemyndighedens begæring om afgørelse efter 1. pkt. afgives skriftligt og skal oplyse aktuelle og konkrete omstændigheder, der fører til vurderingen af, at den pågældende er undvigelsestruet. Det forudsættes, at vurderingen af undvigelsesrisikoen sker løbende.

Til nr. 2

Det foreslås, at der indsættes tre nye punktummer i § 748 b, stk. 1.

Det foreslås i 2. *pkt.*, at retten tilsvarende kan træffe sådan bestemmelse, hvis sigtedes forhold gør det nødvendigt for at forebygge undvigelse.

Bestemmelsen er en videreførelse af den foreslåede § 748 b, stk. 1, 2. *pkt.*, jf. § 1, nr. 2, i lovforslag nr. L 77 til lov om ændring af retsplejeloven, straf fuldbyrdelsesloven og straffeloven (Opfølgning på initiativer i handlingsplanen til imødegåelse af udfordringerne med fangeflugter og delegation af afgørelseskompetence i sager om udgang for personer anbragt i hospital eller institution ved dom), jf. Folketingstidende 2021-22, A, L 77 som fremsat.

Det foreslås i 3. *pkt.*, at retten skal begrunde beslutningen. Ændringen indebærer, at rettens beslutning skal indeholde en konkret begrundelse for, at sigtede aktuelt er undvigelsestruet, og at proportionalitetsbetragtninger ikke er til hinder for, at sigtede ikke er personligt til stede.

Det foreslås i 4. *pkt.*, at anklagemyndighedens begæring om afgørelse efter 1. pkt. afgives skriftligt og skal oplyse aktuelle og konkrete omstændigheder, der fører til vurderingen af, at den pågældende er undvigelsestruet. Det forudsættes, at vurderingen af undvigelsesrisikoen sker løbende.

Til nr. 3

Det foreslås, at der indsættes to nye punktummer i den foreslåede § 854, stk. 2.

Det foreslås i 2. *pkt.*, at retten skal begrunde beslutningen. Ændringen indebærer, at rettens beslutning skal indeholde en konkret begrundelse for, at sigtede aktuelt er undvigelsestruet, og at proportionalitetsbetragtninger ikke er til hinder for, at sigtede ikke er personligt til stede.

Det foreslås i 3. *pkt.*, at anklagemyndighedens begæring om afgørelse efter 1. pkt. afgives skriftligt og skal oplyse aktuelle og konkrete omstændigheder, der fører til vurderingen af, at den pågældende er undvigelsestruet. Det forudsættes, at vurderingen af undvigelsesrisikoen sker løbende.